

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, İKLİM HUKUKU VE YEŞİL DÖNÜŞÜM SÜRECİNDE, ANTALYA EKONOMİSİNİN SEKTÖREL ETKİ ANALİZİ

Climate Change, Climate Law and Green Transition: Sectoral Impact Assessment of the Antalya Economy

**ANTALYA'NIN REKABET GÜCÜNÜ KORUYAN,
SEKTÖRLERİNİ GELECEĞE HAZIRLAYAN,
YEŞİL DÖNÜŞÜMÜ HIZLANDIRAN STRATEJİK DEĞERLENDİRME RAPORU**

Tamamlayıcı Rapor

ANTALYA 2050 İKLİM DİRENÇLİ KALKINMA STRATEJİSİ

COP31 Ortak Politika ve Eylem Raporu

KATKI SAĞLAYAN PAYDAŞLAR

Kamu Kurumları
Yerel Yönetimler
Üniversiteler
Meslek Kuruluşları

Ticaret ve Sanayi Odaları
Organize Sanayi Bölgeleri
Turizm Sektörü Temsilcileri
Tarım ve Gıda Sektörü

Denizcilik ve Lojistik Sektörü
Finans ve İş Dünyası
Özel Sektör
Sivil Toplum Kuruluşları

COP31 ANTALYA 2026

SÜRDÜRÜLEBİLİR DİRENÇLİ REKABETÇİ ANTALYA

Turizm Tarım Sanayi Ticaret Denizcilik Lojistik İnşaat Enerji Finans Yerel Yönetimler

“İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ YALNIZCA ÇEVRESEL BİR DÖNÜŞÜM DEĞİLDİR. AYNI ZAMANDA EKONOMİYİ, HUKUKU, YATIRIMLARI VE REKABET GÜCÜNÜ YENİDEN ŞEKİLLENDİREN YENİ BİR KALKINMA DÖNEMİDİR. ANTALYA'NIN GELECEĞİ, BU DÖNÜŞÜMÜ NE KADAR ERKEN OKUYUP YÖNETEBİLECEĞİNE BAĞLIDIR.”

EK-2: ANTALYA 2050 STRATEJİK PROJE PORTFÖYÜ

İklim Değişikliği, İklim Hukuku ve Yeşil Dönüşüm Sürecinde Öncelikli Yatırım Projeleri

1. Giriş

Bu proje portföyü, raporda ortaya konulan sektörel analizler, stratejik öncelikler ve yeşil dönüşüm hedefleri doğrultusunda hazırlanmıştır. Portföyün amacı, Antalya'nın 2050 vizyonunu destekleyecek öncelikli yatırım alanlarını sistematik bir çerçevede tanımlamak, kamu ve özel sektör yatırımlarına yön vermek ve uluslararası iklim finansmanı için proje geliştirme altyapısı oluşturmaktır. Burada yer alan projeler nihai fizibilite çalışmaları tamamlanmış yatırım teklifleri değil; önceliklendirilmiş stratejik proje fikirleridir. Her proje, ilerleyen aşamalarda teknik, ekonomik, çevresel ve finansal analizlerle olgunlaştırılarak yatırım programlarına dönüştürülebilecektir.

2. Stratejik Proje Alanları

Projeler aşağıdaki on ana program altında sınıflandırılmıştır:

1. Su Güvenliği
2. Enerji ve Karbonsuzlaşma
3. Döngüsel Ekonomi ve Kaynak Verimliliği
4. Tarım ve Gıda
5. Turizm
6. Sanayi
7. Mavi Ekonomi ve Denizcilik
8. Dirençli Kentler
9. Dijital Dönüşüm
10. Finans ve Yönetişim

3. Öncelikli Projeler

A. Su Güvenliği Programı

Proje 1 – Antalya Entegre Su Güvenliği Programı

- Havza bazlı su yönetimi
- Yeraltı suyu izleme
- Kuraklık erken uyarı sistemi

Proje 2 – Arıtılmış Su Yeniden Kullanım Programı

- Büyük ölçekli geri kullanım
- Tarımsal sulama
- Peyzaj sulaması

- Sanayi kullanımı

Proje 3 – Turizmde Su Pozitif Tesisler Programı

- Gri su sistemleri
- Yağmur suyu hasadı
- Deniz suyu arıtma
- Akıllı su yönetimi

Proje 4 – Antalya Dijital Su Yönetim Platformu

Proje 5 – Akıllı Sulama Havzaları

B. Enerji ve Karbonsuzlaşma

Proje 6 – Antalya Güneş Şehri Programı

Proje 7 – Turizmde Net Sıfır Enerji Programı

Proje 8 – OSB Enerji Verimliliği Programı

Proje 9 – Çatı GES Seferberliği

Proje 10 – Enerji Depolama Demonstrasyon Programı

C. Döngüsel Ekonomi

Proje 11 – Antalya Kaynak Verimliliği Gözlemevi

Proje 12 – Endüstriyel Simbiyoz Ağı

Proje 13 – Organik Atıklardan Biyometan Üretimi

Proje 14 – İnşaat Atıkları Geri Kazanım Merkezi

Proje 15 – Döngüsel Turizm Sertifikasyonu

D. Tarım ve Gıda

Proje 16 – Akıllı Tarım Vadileri

Proje 17 – Dijital Sera Programı

Proje 18 – Tarımsal Karbon Yönetimi

Proje 19 – Rejeneratif Tarım Programı

Proje 20 – Tarımsal Atık Değer Zinciri

E. Turizm

Proje 21 – Antalya Karbon Nötr Destinasyon Programı

Proje 22 – İklim Dirençli Turizm Altyapısı

Proje 23 – Yeşil Marina Programı

Proje 24 – Sürdürülebilir Kruvaziyer Limanları Programı

Proje 25 – Dört Mevsim Turizm Dönüşümü

F. Sanayi

Proje 26 – Yeşil OSB Programı

Proje 27 – Temiz Üretim Merkezleri

Proje 28 – Düşük Karbonlu Üretim Programı

Proje 29 – Sanayi Dijital Dönüşüm Platformu

Proje 30 – Kritik Hammaddelerin Geri Kazanımı

G. Mavi Ekonomi

Proje 31 – Antalya Mavi Ekonomi Merkezi

Proje 32 – Balıkçılıkta İklim Uyum Programı

Proje 33 – Deniz Ekosistemi İzleme Sistemi

Proje 34 – Deniz Kirliliği Erken Uyarı Ağı

Proje 35 – Kıyı Dirençliliği Programı

H. Dirençli Kentler

Proje 36 – Sünger Şehir Antalya

Proje 37 – Kentsel Isı Adası Azaltım Programı

Proje 38 – İklim Dirençli Mahalleler

Proje 39 – Afet Dirençli Altyapı Programı

Proje 40 – Yeşil Koridorlar ve Ekolojik Ağlar

I. Dijital Dönüşüm

Proje 41 – Antalya Dijital İkizi

Proje 42 – Yapay Zekâ Destekli Kent Yönetimi

Proje 43 – İklim Veri Merkezi

Proje 44 – Antalya Karbon Bilgi Sistemi

Proje 45 – Antalya Yeşil Gösterge Paneli (Green Dashboard)

J. Finans ve Yönetişim

Proje 46 – Antalya Yeşil Finans Merkezi

Proje 47 – Antalya Proje Hazırlama Ofisi (Project Preparation Facility)

Proje 48 – Antalya ESG Dönüşüm Merkezi

Proje 49 – Antalya İklim Akademisi

Proje 50 – Antalya Yeşil Yatırım Platformu

4. Projelerin Önceliklendirilmesi

Projelerin uygulanmasında aşağıdaki önceliklendirme yaklaşımı benimsenmelidir:

A Grubu (2026–2030)

Hazırlık ve yüksek etki sağlayacak projeler:

- Su güvenliği
- Arıtılmış suyun yeniden kullanımı
- Yeşil Finans Merkezi
- Proje Hazırlama Ofisi
- Kaynak Verimliliği Gözlemevi
- Dijital veri altyapısı

B Grubu (2031–2040)

Sektörel dönüşümü hızlandıracak projeler:

- Karbon nötr turizm
- Yeşil OSB
- Endüstriyel simbiyoz
- Akıllı tarım
- Mavi ekonomi

C Grubu (2041–2050)

Uluslararası rekabet ve liderlik projeleri:

- Antalya Dijital İkizi
- Karbon Bilgi Sistemi
- Akdeniz İklim ve Yeşil Dönüşüm Merkezi
- Uluslararası İklim Finansmanı Platformu
- Antalya Yeşil Teknoloji Vadisi

5. Finansman Yaklaşımı

Proje portföyünün finansmanında aşağıdaki kaynaklardan yararlanılması önerilmektedir:

- Merkezi idare yatırım programları
- Yerel yönetim bütçeleri
- Kamu-özel iş birliği (PPP) modelleri
- Avrupa Birliği mali araçları
- Dünya Bankası ve çok taraflı kalkınma bankaları
- İklim fonları (GCF, Adaptation Fund vb.)
- Yeşil tahviller ve sürdürülebilirlik bağlantılı finansman
- Karbon piyasaları
- Özel sektör yatırımları ve etki yatırım fonları

Her proje için teknik fizibilite, çevresel ve sosyal etki değerlendirmesi, finansman modeli ve uygulama takvimi hazırlanarak yatırım olgunluğu artırılmalıdır.

6. Sonuç

Bu Stratejik Proje Portföyü, Antalya'nın 2050 vizyonunu somut yatırımlara dönüştürmeyi amaçlayan dinamik bir proje havuzudur. Portföyde yer alan projeleryalnızca altyapı yatırımları değil; aynı zamanda kurumsal kapasiteyi güçlendiren, özel sektörün dönüşümünü hızlandıran, uluslararası finansmana erişimi kolaylaştıran ve yenilikçi iş modellerini destekleyen kalkınma araçlarıdır. Portföyün belirli aralıklarla güncellenmesi, yeni proje fikirleriyle zenginleştirilmesi ve fizibilitesi tamamlanan projelerin yatırım programlarına aktarılması önerilmektedir. Bu yaklaşım sayesinde Antalya, iklim değişikliğine uyum sağlayan bir kent olmanın ötesine geçerek; **yeşil yatırım, iklim finansmanı, kaynak verimliliği ve sürdürülebilir kalkınma alanlarında Akdeniz Havzası'nın öncü şehirlerinden biri** olma hedefini somut projeler üzerinden hayata geçirebilecektir.

Not: Bu ek, mevcut raporla birlikte çok güçlü bir çerçeve oluşturuyor. Ancak ileride bağımsız bir yayın olarak geliştirilmesini öneririm. Her proje için 2–4 sayfalık “Proje Bilgi Formu” (amaç, kapsam, yatırım büyüklüğü, olası finansman kaynakları, beklenen etkiler, uygulama takvimi ve sorumlu kurumlar) hazırlanırsa, bu belge uluslararası yatırımcılar ve kalkınma bankaları açısından gerçek bir **yatırım proje portföyüne** dönüşebilir.

